YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)
16 päivänä heinäkuuta 1998 *

Asiassa T-195/97,

Kia Motors Nederland BV, Alankomaiden oikeuden mukaan perustettu yhtiö, Vianen (Alankomaiden kuningaskunta),

ja

Broekman Motorships BV, Alankomaiden oikeuden mukaan perustettu yhtiö, Rotterdam (Alankomaiden kuningaskunta),

edustajanaan asianajaja Annetje-Theckla Ottow, Amsterdam, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Claude Medernach, 8—10 rue Mathias Hardt,

kantajina,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja Hendrik van Lier, avustajinaan asianajaja Marc van der Woude, Bryssel, ja asianajaja Rita Wezenbeek-Geuke, Rotterdam, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

jossa kantajat vaativat 8.4.1997 tehdyn Alankomaiden kuningaskunnalle osoitetun tuontitullien palauttamishakemusta koskevan komission päätöksen kumoamista,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja V. Tiili sekä tuomarit C. P. Briët ja A. Potocki,

kirjaaja: hallintovirkamies A. Mair,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 12.5.1998 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1; jäljempänä tullikoodeksi) 20 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "[T]ullien, jotka lain mukaan kannetaan tullivelan syntyessä, on perustuttava Euroopan yhteisöjen tullitariffiin". Saman artiklan 3 kohdassa täsmennetään, että "Euroopan yhteisöjen tullitariffi käsittää —— d) yhteisön tietty-

jen maiden tai maiden ryhmien kanssa tekemiin tullietuuskohteluun oikeuttaviin sopimuksiin sisältyvät tullietuustoimenpiteet; e) yhteisön yksipuoliset tiettyjä maita, maiden ryhmiä tai alueita koskevat tullietuustoimenpiteet — — ".

2 Tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2 päivänä heinäkuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL 1993 L 253, s. 1; jäljempänä soveltamisasetus) 66 artiklassa säädetään, että "[Y]hteisön tietyille kehitysmaiden alkuperätuotteille myöntämiä yleisiä tullietuuksia koskevia säännöksiä sovellettaessa on kyseisiin tullietuuksiin oikeutetun maan — — alkuperätuotteina pidettävä 75 artiklan mukaisesti suoraan yhteisöön kuljetettuja:a) kyseisessä maassa kokonaan tuotettuja tuotteita — — ".

3 Soveltamisasetuksen 75 artiklassa täsmennetään, että "[E]tuuden saavasta viejämaasta suoraan yhteisöön kuljetettuina pidetään:a) tuotteita, joita ei kuljeteta minkään muun maan alueen kautta, lukuun ottamatta 70 artiklaa sovellettaessa muuta samaan alueelliseen ryhmään kuuluvaa maata; b) tuotteita, jotka kuljetetaan muiden kuin etuuden saavan viejämaan alueiden kautta tai 70 artiklaa sovellettaessa muiden kuin samaan alueelliseen ryhmään kuuluvien muiden maiden alueiden kautta, uudelleenlastaten tai väliaikaisesti varastoiden, jos viimeksi mainittujen maiden kautta tapahtuva kuljetus on perusteltua maantieteellisten syiden tai yksinomaan kuljetukseen liittyvien tarpeiden vuoksi ja jos — — tuotteet ovat pysyneet kauttakuljetusmaan tai varastointimaan tulliviranomaisten valvonnassa, — — tuotteita ei ole luovutettu siellä myyntiin eikä kulutukseen ja — — niille ei ole suoritettu siellä muita toimintoja kuin tarvittaessa purkaus ja uudelleenlastaus tai muita niiden kunnon säilyttämiseksi tarvittavia toimintoja".

4 Soveltamisasetuksen 76 artiklan toisen kohdan mukaan "[J]os etuuden saavasta maasta toiseen maahan viedyt alkuperätuotteet palautetaan etuuden saavaan maa-

han, niitä on pidettävä ei-alkuperätuotteina, jollei toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä tavalla voida osoittaa, että — — palautetut tavarat ovat samat kuin maasta viedyt tavarat [ja että] tavaroille ei ole suoritettu muita kuin niiden kunnon säilyttämiseksi kyseisessä maassa olon aikana tarvittavia toimenpiteitä".

5 Tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2 päivänä heinäkuuta 1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 muuttamisesta 19 päivänä joulukuuta 1994 annetun komission asetuksen (EY) N:o 3254/94 (EYVL L 346, s. 1; jäljempänä asetus N:o 3254/92) 77 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "tässä jaksossa tarkoitetut alkuperätuotteet saadaan tuoda yhteisöön tullietuuksin — —, jos ne on kuljettu suoraan yhteisöön 78 artiklassa tarkoitetuin tavoin — — ". [1]

6 Asetuksen N:o 3254/92 78 artiklan 1 kohdassa täsmennetään, että "[E]tuuden saavasta viejämaasta suoraan yhteisöön kuljetettuina pidetään — — b) yhtenä lähetyksenä lähetettyjä tavaroita, jotka kuljetetaan muun kuin etuuden saavan viejämaan tai yhteisön alueen kautta, tarvittaessa siellä uudelleenlastaten tai väliaikaisesti varastoiden, jos tavarat ovat pysyneet kauttakuljetusmaan tai varastointimaan tulliviranomaisten valvonnassa ja jos niille ei ole suoritettu siellä muita toimintoja kuin purkaus ja uudelleenlastaus tai muita niiden kunnon säilyttämiseksi tarvittavia toimintoja — — ".

7 Tullikoodeksin 235—242 artiklassa määritetään tuontitullien palauttamis- ja peruuttamisedellytykset.

8 Tullikoodeksin 236 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "[T]uontitullit — — on palautettava, jos todetaan, että niiden määrä niitä maksettaessa ei ole ollut lain mukainen — — ". Saman artiklan 2 kohdan mukaan "[Tuonti- tai vientitullit] on palautettava taikka peruutettava hakemuksesta, joka on esitettävä kyseiselle tulli-

1 — Tässä ja jäljempänä tuomiossa esitetyt lainaukset asetuksesta on suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

toimipaikalle kolmen vuoden kuluessa siitä päivästä, jona nämä tullit on annettu tiedoksi velalliselle". Tullikoodeksin 235 artiklan a kohdassa täsmennetään, että "palauttamisella" tarkoitetaan "maksettujen tuontitullien —— takaisinmaksua kokonaan tai osittain".

9 Tullikoodeksin 239 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "[Tuonti- tai vientitullit] voidaan palauttaa —— muissa kuin 236, 237 ja 238 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa, jotka —— määritetään komiteamenettelyä noudattaen, —— [jotka] johtuvat olosuhteista, joissa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin. Tilanteet, joissa tätä säännöstä voidaan soveltaa, sekä tällöin noudatettavaa menettelyä koskevat yksityiskohtaiset säännöt määritellään komiteamenettelyä noudattaen. Palauttamiselle tai peruuttamiselle voidaan asettaa erityisehtoja". Saman artiklan 2 kohdan mukaan palauttamista on tässä tapauksessa haettava 12 kuukauden määräajassa siitä päivästä, jona tullit on annettu tiedoksi velalliselle.

10 Soveltamisasetuksen 899 artiklan mukaan palautushakemusta käsittelevän kansallisen viranomaisen on myönnettävä palautus, jos se toteaa laissa säädettyjen palauttamisedellytysten täyttyvän. Soveltamisasetuksen 905 artiklassa lisätään, että "[J]os koodeksin 239 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehtyä palautus- tai peruutushakemusta käsittelevä päätöksen tekevä tulliviranomainen ei voi 899 artiklan perusteella tehdä päätöstä ja jos hakemukseen on liitetty todisteita erityistilanteesta, joka johtuu muista kuin asianomaisen vilpillistä menettelyä tai ilmeistä välinpitämättömyyttä osoittavista olosuhteista, jäsenvaltion, johon mainittu viranomainen kuuluu, on lähetettävä tapaus komissiolle ratkaistavaksi 906—909 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen".

11 Soveltamisasetuksen 906 artiklan mukaan komission on viipymättä merkittävä asiakirjojen tutkiminen tullikoodeksikomitean kokouksen esityslistalle. Saman asetuksen 907 artiklassa säädetään, että "[T]apausta komiteassa tutkimaan kokoontuneista kaikkien jäsenvaltioiden edustajista koostuvaa asiantuntijaryhmää kuultuaan

komissio tekee päätöksen, jolla vahvistetaan joko se, että tutkittu erityistilanne oikeuttaa palautuksen —— myöntämiseen tai ettei se oikeuta siihen. Päätös on tehtävä kuudessa kuukaudessa päivästä, jona komissio on vastaanottanut 905 artiklan 2 alakohdassa tarkoitetut asiakirjat. Jos komissio on joutunut pyytämän jäsenvaltioilta lisätietoja ratkaisun tekemiseksi, kuuden kuukauden määräaikaa on pidennettävä päivän, jona komissio on lähettänyt lisätietoja koskevan pyynnön, ja päivän, jona komissio on ne vastaanottanut, välillä kuluneen ajan verran".

12 Soveltamisasetuksen 908 artiklan 2 kohdan mukaan "[P]äätöksen tekevä viranomainen tekee ratkaisunsa sille esitetyn hakemuksen osalta komission päätöksen perusteella, joka on ilmoitettu —— ".

13 Tullikoodeksin 243 artiklassa säädetään, että jokaisella henkilöllä on oikeus hakea muutosta itseään suoraan ja henkilökohtaisesti koskevaan tullilainsäädännön soveltamiseen liittyvään tulliviranomaisten päätökseen siinä jäsenvaltiossa, jossa päätös on tehty.

Oikeudenkäynnin taustalla olevat tosiseikat

14 Kantajana oleva Kia Motors Nederland on Koreasta peräisin olevien Kia-ajoneuvojen jälleenmyyjä Alankomaiden kuningaskunnassa. Kantajana oleva Broekman Motorships on tulliasiamies, joka laatii tulli-ilmoitukset niiden asiakkaittensa puolesta, jotka ovat sopimuksessa sitoutuneet suorittamaan sille sen näiden asiakkaitten puolesta maksamat tullit.

15 Asianosaiset eivät ole riitauttaneet sitä, että tullikoodeksin 20 artiklassa säädettyä tullietuuskohtelua sovellettiin tämän oikeudenkäynnin taustalla olevien tosiseikkojen tapahtuma-aikaan ajoneuvojen tuontiin Etelä-Koreasta yhteisöön.

16 Turkissa sijaitseva IHLAS Industry and Foreign Trade (jäljempänä IHLAS) -niminen tuoja tilasi keväällä 1994 Kia Motors Corporationilta (jäljempänä Kia Motors), joka on Etelä-Koreaan sijoittautunut autonrakentaja, kolmensadan yritysauton suuruisen autoerän. Ennen kuin ajoneuvot saapuivat, IHLAS huomasi kuitenkin, ettei niitä voitaisi myydä Turkissa taloudellisen laskusuhdanteen vuoksi. Ajoneuvojen saapuessa IHLAS sijoitti ne tulliviranomaisten valvontaan ja otti yhteyttä Kia Motorsiin löytääkseen jonkin ratkaisun. Ajoneuvot jäivät tulliviranomaisten valvontaan eikä niitä siis tullattu Turkissa.

17 Kun Kia Motors Nederland kuuli tästä, se osti takaisin kyseiset ajoneuvot ilmoittaen olevansa kiinnostunut jälleenmyymään ne Alankomaiden kuningaskunnassa. Kia Motors ei tehokkuussyistä ottanut ajoneuvoja fyysisesti haltuunsa ennen niiden toimittamista Kia Motors Nederlandille, vaan ajoneuvot lähetettiin 1.7.1994 Turkista suoraan Alankomaiden kuningaskuntaan. Broekman Motorships teki Kia Motors Nederlandin tuonti-ilmoituksen. Tässä 18.7.1994 päivätyssä ilmoituksessa se vaati, että ajoneuvoihin sovelletaan Etelä-Koreasta peräisin oleviin ajoneuvoihin sovellettavaa tullietuuskohtelua. Vaatimuksensa tueksi se esitti Etelä-Korean viranomaisten antaman alkuperätodistuksen.

18 Alankomaiden kuningaskunnan tulliviranomaiset määräsivät 5.10.1994 Broekman Motorshipsin maksettavaksi kokonaismäärältään 474 584,30 Alankomaiden guldenin (NLG) suuruiset tuontitullit soveltamatta tullietuuskohtelua. Ne kieltäytyivät myöntämästä tullietuuskohtelua perustellen tätä sillä, että ajoneuvoja ei ollut "kuljetettu suoraan" soveltamisasetuksen 75 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuin tavoin. Kia Motors Nederland suoritti Broekman Motorshipsille tämän maksettavaksi määrätyn summan ja viimeksi mainittu maksoi sen tulliviranomaisille.

19 Kia Motors Nederland teki 10.7.1995 Rotterdamin alueen tulliviranomaiselle osoitetun tullikoodeksin 239 artiklaan ja soveltamisasetuksen 899 ja sitä seuraaviin artikloihin perustuvan palautushakemuksen. Hakemuksessaan se selitti, ettei ajoneuvoja ollut tullattu eikä millään tavoin muutettu Turkissa. Se korosti myös, ettei ajoneuvojen eteläkorealaista alkuperää ei voitu kiistää ja että niiden kuljettamisella Turkista suoraan Alankomaiden kuningaskuntaan oli selvästi pyritty välttämään liiallisia kuljetuskustannuksia. Se totesi, että näissä olosuhteissa ja tullietuustoimenpiteiden tavoite huomioon ottaen edellytys, jonka mukaan tavarat on "kuljetettava suoraan", oli täyttynyt, vaikkakaan ajoneuvoja ei muodollisesti ollut kuljetettu Etelä-Koreasta suoraan Alankomaiden kuningaskuntaan, ja että näin ollen sellainen erityistilanne, jonka perusteella kannetut tullit voitiin palauttaa, oli olemassa.

20 Rotterdamin alueen tulliviranomainen pyysi 30.11.1995 päivätyllä kirjeellä lisätietoja lähettääkseen asian tullikoodeksin 239 artiklan ja soveltamisasetuksen 905 artiklan perusteella komission ratkaistavaksi. Se pyysi muun muassa esittämään Turkin viranomaisten antaman todistuksen siitä, ettei ajoneuvoja ollut millään tavoin muutettu sinä aikana kun ne olivat Turkissa. Se esitti myös joitakin palautushakemuksen liitteenä olevaa alkuperätodistusta koskevia varauksia sillä perusteella, että tässä todistuksessa mainitun ajoneuvoerän arvo erosi IHLASin laskuista ilmenneestä arvosta. Tulliviranomainen pyysi vastaamaan kirjeeseensä kolmen kuukauden pituisen määräajan kuluessa.

21 Rotterdamin alueen tulliviranomainen sai 28.3.1996 päivätyllä kirjeellä lisäselvitykset, näiden joukossa muun muassa tulliviranomaisten antamat todistukset siitä, ettei ajoneuvoja ollut tullattu Turkissa, ja Kia Motorisin antaman todistuksen siitä, että alkuperätodistus koski juuri niitä 300 ajoneuvoa, jotka oli kuljetettu Turkin kautta Rotterdamiin. Seoul Metropolitan Government oli myös vahvistanut alkuperätodistuksen alkuperäisyyden ja siinä olevien tietojen paikkansapitävyyden. IHLAS puolestaan ilmoitti kirjallisesti, ettei ajoneuvoja ollut Turkissa millään tavoin muutettu.

22 Rotterdamin tullijohtaja lähetti 1.10.1996 päivätyllä kirjeellä kantajien palautushakemuksen tullikoodeksin 239 artiklan ja soveltamisasetuksen 905 artiklan perusteella komission ratkaistavaksi.

23 Komissio katsoi 8.4.1997 tehdyssä Alankomaiden kuningaskunnalle osoitetussa päätöksessä (jäljempänä riidanalainen päätös), että vaadittu tuontitullien palauttaminen ei ollut perusteltua. Ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä oli kuultu "kaikkien jäsenvaltioiden edustajista koostuvaa asiantuntijaryhmää". Komissio esittää päätöksessään ensinnäkin, että Alankomaiden kuningaskunta oli pyytänyt sitä ratkaisemaan kyseisen palautushakemuksen ja että se oli vastaanottanut tämän hakemuksen 14.10.1996. Sitten se toteaa, ettei tullietuuskohtelua voida soveltaa riidanalaiseen tuontiin siitä syystä, että "kyseiset tuotteet on kuljetettu Turkin kautta" ja "tullietuuskohtelua ei voida myöntää, koska tämän maan kautta tapahtuva kuljettaminen ei ollut [soveltamis]asetuksen 75 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuin tavoin perusteltua maantieteellisten syiden tai yksinomaan kuljetukseen liittyvien tarpeiden vuoksi". Lopuksi se lisää, että tähän ratkaisuun ei vaikuta se, että asetus N:o 3254/94 tuli voimaan hieman sen jälkeen, kun kyseiset ajoneuvot tuotiin Alankomaiden kuningaskuntaan, koska tällä asetuksella ei ole taannehtivaa vaikutusta.

24 Komissio antoi 9.4.1997 päivätyllä kirjeellä riidanalaisen päätöksen tiedoksi Alankomaiden kuningaskunnan Euroopan unionin pysyvälle edustustolle. Rotterdamin alueen tulliviranomainen päätti 28.4.1997 komission päätöksen perusteella hylätä Kia Motors Nederlandin hakemuksen. Tämän päätöksen liitteenä oli jäljennös komission päätöksestä.

Oikeudenkäynti ja asianosaisten vaatimukset

25 Tässä tilanteessa kantajat nostivat 27.6.1997 nyt esillä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

26 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn ilman edeltäviä asian selvittämistoimia. Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin kuultiin 12.5.1998 pidetyssä istunnossa.

27 Kantajat vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen;

— velvoittaa vastaajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

28 Vastaaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen;

— velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Sovellettavat oikeussäännöt

29 Kantajat esittävät neljä kanneperustetta kanteensa tueksi. Ensimmäinen kanneperuste perustuu perustamissopimuksen 190 artiklan, toinen soveltamisasetuksen 75 artiklan, kolmas soveltamisasetuksen 76 artiklan ja neljäs tullikoodeksin 239 artiklan rikkomiseen.

Perustamissopimuksen 190 artiklan rikkomista koskeva ensimmäinen kanneperuste

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

30 Kantajat esittävät, että riidanalainen päätös perustuu pelkälle toteamukselle, jonka mukaan soveltamisasetuksen 75 artiklan mukaiset edellytykset eivät täyty. Komissio ei näin ollen siis ole muun muassa palautushakemuksen liitteenä olleiden todistusten perusteella tutkinut, oliko sellainen erityistilanne olemassa, jolla palauttamista voitiin perustella. Kantajat muistuttavat tältä osin, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan komission tehtävänä on kussakin tapauksessa päättää, onko tällainen tilanne olemassa, ja perustella päätöksensä tältä osin (yhdistetyt asiat 98/83 ja 230/83, Van Gend & Loos v. komissio, tuomio 13.11.1984, Kok. 1984, s. 3763).

31 Vastaajan mukaan riidanalainen päätös täyttää oikeuskäytännössä perusteluille asetetut edellytykset. Komissio on esittänyt muun muassa kaikki ne tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin sen arviointi perustuu. Se on todennut päätöksessä erityisesti, että kyseisiä tavaroita ei ollut "kuljetettu suoraan" soveltamisasetuksen 75 artiklassa tarkoitetuin tavoin, koska ne oli kuljetettu Turkin kautta, eikä tämä ollut perusteltua maantieteellisten syiden tai tähän kuljetukseen liittyvien tarpeiden vuoksi. Vastaaja katsoo, että kantajat ovat näin ollen saaneet tiedon päätöksen perusteluista ja kyenneet puolustamaan oikeuksiaan.

32 Sitten vastaaja toteaa, että päätöksessä vastataan täsmällisesti Rotterdamin tullijohtajan esittämään palautushakemukseen. Se huomauttaa erityisesti, että tässä hakemuksessa esitetyt perustelut koskivat sitä, soveltavatko Alankomaiden kuningaskunnan tulliviranomaiset soveltamisasetuksen 75 artiklaa.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

33 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa aluksi, että tullikoodeksin 239 artikla on aikaisemmin voimassa ollutta vastaavan sisältöistä säännöstä koskevassa oikeuskäytännössä tarkoitettu "yleinen kohtuullistamislauseke"; tämä aikaisemmin voimassa ollut säännös oli tuonti- tai vientitullien palauttamisesta tai peruuttamisesta 2 päivänä heinäkuuta 1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1430/79 (EYVL L 175, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1430/79) 13 artiklan 1 kohta, sellaisena kuin se oli muutettuna tuonti- tai vientitullien palauttamisesta tai peruuttamisesta annetun asetuksen N:o 1430/79 muuttamisesta 7 päivänä lokakuuta 1986 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3069/86 (EYVL L 286, s. 1) 1 artiklan 6 kohdalla, jossa säädettiin, että "tuontitullit voidaan palauttaa tai peruuttaa muissa kuin A—D jaksossa tarkoitetuissa erityistilanteissa, jotka johtuvat olosuhteista, joissa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin" (ks. tästä oikeuskäytännöstä asia 58/86, Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons, tuomio 26.3.1987, Kok. 1987, s. 1525, 22 kohta, ja viimeksi asia T-42/96, Eyckeler ja Malt v. komissio, tuomio 19.2.1998, Kok. 1998, s. II-401, 132 kohta). Tullikoodeksin 239 artiklan ja asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan välinen samankaltaisuus ilmenee muun muassa siitä, että ensin mainitun säännöksen soveltamisalaan kuuluvat "muut kuin [tullikoodeksin] 236, 237 ja 238 artiklassa tarkoitetut tilanteet", jolla tarkoitetaan soveltamisasetuksen 905 artiklassa mainittuja "erityistilanteita". Tämän oikeudenkäynnin asianosaiset ovat lisäksi todenneet, että tullikoodeksin 239 artiklaa on tulkittava samalla tavalla kuin asetuksen N:o 1430/79 13 artiklaa.

34 Sitten on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen 190 artiklassa edellytetyissä perusteluissa on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmaistava yhteisön toimielimen tekemän riidanalaisen toimenpiteen perustelut siten, että henkilöille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt, jotta he voivat puolustaa oikeuksiaan, ja siten että yhteisöjen tuomioistuin voi valvoa toimenpiteen laillisuutta. Tästä oikeuskäytännöstä ilmenee lisäksi, että perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, sillä arvioitaessa, ovatko päätöksen perustelut perustamissopimuksen 190 artiklan mukaisia, on otettava huomioon päätöksen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. esim. asia C-56/93, Belgia v. komissio, tuomio 29.2.1996, Kok. 1996, s. I-723, 86 kohta, ja asia T-214/95, Vlaams Gewest v. komissio, tuomio 30.4.1998, 62 ja 63 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

35 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että tuontitullien palauttamista koskevista oikeussäännöistä (ks. edellä 1—13 kohta) ainoastaan soveltamisasetuksen 905 artiklalla annetaan komissiolle päätöksentekovaltaa. Komissio valtuutetaan tällä säännöksellä ratkaisemaan kansallisten tulliviranomaisten lähettämät tullikoodeksin 239 artiklaan perustuvat palautushakemukset. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut asetuksen N:o 1430/79 13 artiklaan liittyneissä oikeudenkäynneissä, komission tehtävänä on kunkin sen käsiteltäväksi saatetun palautushakemuksen osalta päättää, onko tässä säännöksessä tarkoitettu erityistilanne olemassa, ja perustella päätöksensä tältä osin (edellä mainittu asia Van Gend & Loos v. komissio, tuomion 18 kohta).

36 Nyt esillä olevassa asiassa on todettava komission katsoneen, etteivät nyt esillä olevan asian olosuhteet johtuneet erityistilanteesta, esittämättä niitä syitä, joiden perusteella se päätyi tähän lopputulokseen. Päätöksessään komissio on näet todennut, että kyseinen tuonti ei täytä soveltamisasetuksen 75 artiklassa säädettyä edellytystä, jonka mukaan tavarat on "kuljetettava suoraan" ja ettei palautushakemus tästä syystä ollut perusteltu. Kuten vastaajakin on kirjelmissään korostanut, komissiolle tullikoodeksin 239 artiklan ja soveltamisasetuksen 905 artiklan perusteella osoitetuissa hakemuksissa ei ole kyse siitä, ovatko kansalliset tulliviranomaiset soveltaneet asianmukaisesti soveltamisasetuksen 75 artiklan kaltaisia aineellisoikeudellisia tullisäännöksiä. Tällainen kysymys kuuluu nimittäin tullikoodeksin 236 artiklan perusteella kansallisten tulliviranomaisten yksinomaiseen toimivaltaan ja niiden tekemät päätökset voidaan tullikoodeksin 243 artiklan perusteella riitauttaa kansallisissa tuomioistuimissa, jotka voivat perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua.

37 Kun vastaajalta suullisen käsittelyn aikana kysyttiin, liittyikö tapaukseen sellaisia erityisiä olosuhteita, joiden nojalla palauttaminen olisi ollut perusteltua kohtuussyistä ja riippumatta siitä, etteivät kantajat olleet toimineet soveltamisasetuksen 75 artiklassa säädettyjen teknisten edellytysten mukaisesti, ja kun siltä tiedusteltiin tarkemmin ottaen vastauksesta, jonka se oli riidanalaisessa päätöksessä antanut tähän kysymykseen, vastaaja viittasi mainitun päätöksen johdanto-osan perustelukappaleeseen, jonka mukaan "se, että asetuksen (ETY) N:o 2454/93 muuttamisesta 18 päivänä heinäkuuta 1994 annetun asetuksen (ETY) N:o 3254/94 joustavammat säännökset tulivat voimaan muutamia kuukausia kyseisen tuonnin jälkeen, ei ole asetuksen (ETY) N:o 2913/92 239 artiklassa tarkoitettu tilanne, sillä näillä säännök-

sillä ilmaistaan ainoastaan yleisen tullietuusjärjestelmän edunsaajamaihin kohdistuvaa yhteisön uutta kauppapolitiikkaa. Koska tällä uudella kauppapolitiikalla ei ole taannehtivaa vaikutusta, se ei vaikuta siihen politiikkaan, jota yhteisön viranomaiset noudattivat aikaisemmin ennen tämän asetuksen voimaantuloa". Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että komissio on tässä perustelukappaleessa vain halunnut korostaa, että soveltamisasetuksen 75 artiklassa säädettyjä teknisiä edellytyksiä on sovellettava kyseiseen tuontiin huolimatta siitä, että joustavampia perusteita on tullut myöhemmin voimaan (ks. näiden perusteiden osalta edellä 6 kohta). Riidanalaisen päätöksen perustelujen tämä osa, kuten sen muutkin osat, koskee siis sitä, täyttikö kyseisten ajoneuvojen tuonti Alankomaiden kuningaskuntaan edellytyksen, jonka mukaan tavarat on "kuljetettava suoraan". On syytä muistuttaa, että tästä kysymyksestä ei säädetä tullikoodeksin 239 artiklassa.

38 Tästä seuraa, että tosiasiallisesti komissio selittää riidanalaisen päätöksen perusteluissa, miksi se katsoi, että Alankomaiden kuningaskunnan tulliviranomaisen kantajien maksettavaksi määräämät tuontitullit oli lain mukaan kannettava, kun taas mainitun päätöksen päätösosassa, jossa hylätään tullikoodeksin 239 artiklan perusteella esitetty hakemus, vastataan siihen, voidaanko kantajat yleisen kohtuullistamislausekkeen nojalla vapauttaa sellaisten tullien maksamisesta, jotka teknisten säännösten perusteella on lain mukaan kannettava, sillä perusteella, että ajoneuvot oli sijoitettu Turkin tulliviranomaisten valvontaan ja ne olivat näin ollen niitä Alankomaiden kuningaskuntaan tuotaessa edelleen korealaista alkuperää (ks. tältä osin yhdistetyt asiat 244/85 ja 245/85, Cerealmangimi ja Italgrani v. komissio, tuomio 12.3.1987, Kok. 1987, s. 1303, 11 kohta). Tästä syystä on katsottava, että kun kaikki kyseistä alaa sääntelevät oikeussäännöt otetaan huomioon, komissio ei ole perustellut päätöstään.

39 Tähän päätelmään eivät vaikuta ne vastaajan esittämät väitteet, joiden mukaan riidanalainen päätös oli riittävästi perusteltu, koska palautushakemuksessa esitetyissä perusteluissa viitattiin niissäkin soveltamisasetuksen 75 artiklaan. Tältä osin on syytä muistuttaa, että päätöksen perustelujen on aina oltava sellaiset, että yhteisöjen tuomioistuin voi valvoa sen laillisuutta. Tämä edellytys ei täyty nyt esillä olevassa asiassa. Komissio on nimittäin perustanut palauttamishakemuksen hylkäävän päätöksensä seikkoihin, joiden laillisuutta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

ei voi valvoa. Vastaaja itsekin on kirjallisen käsittelyn aikana korostanut, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtäviin kuulu ratkaista kysymyksiä, jotka liittyvät "suoralle kuljettamiselle" asetettuihin edellytyksiin, koska soveltamisasetuksen 75 artiklan tulkintaa ja soveltamista koskeviin päätöksiin haetaan muutosta kansallisen muutoksenhakujärjestelmän mukaisesti.

40 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että perustamissopimuksen 190 artiklan rikkomista koskeva kanneperuste on perusteltu. Tästä syystä riidanalainen päätös kumotaan ilman että muita kanneperusteita on tarpeen tutkia.

Oikeudenkäyntikulut

41 Työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on tätä vaatinut. Koska komissio on hävinnyt asian ja koska kantajat ovat vaatineet komission velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut, komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kumotaan 8.4.1997 tehty Alankomaiden kuningaskunnalle osoitettu tuontitullien palautushakemusta koskeva komission päätös.

2) Komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tiili Briët Potocki

Julistettiin Luxemburgissa 16 päivänä heinäkuuta 1998.

H. Jung V. Tiili

kirjaaja kolmannen jaoston puheenjohtaja